

Ἄτ' τὲ στράτ-τες ἐν ἡσώζε διαβῆ
 πόσο τὸ γένο πού 'ς πᾶσα μερέα
 τσαὶ ὅλοι κλαίανε γι' ἀγάπη τῇ τσείνῃ
 (ἐκ μοιρολ.) Καλημ. 3) Ἡ φυλὴ, τὸ ἔθνος, προκειμένου
 περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους κυρίως λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ.
 Ἀπουλ. (Καλημ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Οἱ
 διδάσκαλοι τοῦ Γένους. Οἱ εὐεργέται τοῦ Γένους. Αἱ συμ-
 φοραὶ τοῦ Γένους. Ἡ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολή λόγ. κοιν.
 Ἄς φῶν ἀκόμα ἓνας καλούμενος διὰ τοῦ γένους (ἄς ἀποθάνῃ
 ἀκόμη ἓνας καλόγηρος διὰ τὸ Γένος, διὰ τὸ ἔθνος, διὰ τὴν
 πατρίδα) Λιβύσσ. Φύλας, Χριστέ μου, τὸ ἔνος τῶν Χρι-
 στιανῶ Ἀπύρανθ. Ἐβὼ 'ς ἓνα περίοδο ἔτ-τασα νά δῶ
 οὐλο τὸ Γένο τὸ γρίκο (ἐγὼ εἰς μίαν χρονικὴν περίοδον,
 κάποτε, ἐφθασα - κατώρθωσα - νά ἰδῶ ὅλο τὸ γένος τῶν
 Ἑλληνοφώνων) Καλημ. 4) Τὸ φύλον, ἡ διάκρισις τῶν
 ζώων καὶ φυτῶν εἰς ἀρσενικά καὶ θηλυκά, τὸ φυσικὸν γένος
 λόγ. κοιν.: Κι' ντὰ τὰ 'φωαν τὰ βαρβᾶτα, 'χίρσαν τὰ πι-
 γνίδια μὴ τοῦ θηλ'κὸ τοῦ γένους ('χίρσαν=ἀρχίσαν) Μακεδ.
 (Γαλατ.) β) Ἡ δι' ἰδιαιτέρων καταλήξεων διάκρισις τῶν
 ὀνομάτων εἰς ἀρσενικά, θηλυκά καὶ οὐδέτερα, τὸ γραμματι-
 κὸν γένος λόγ. κοιν.

γενούδα ἡ, ἀμάρτ. γενούα Κύπρ. (Πάφ.)
 Ἐκ τοῦ οὐσ. γένι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦδα.
 Τὸ μικρὸν γένειον. Ἡ λ. ἐν ἐπιδ.
 Γητεύκω τὴν γροφὴν ἀπὸ τὸν (δεῖνα),
 βγάλ-λω τὲς ριζοῦες της,
 βγάλ-λω τὲς γενοῦες της
 τσαὶ κόβκω τὸν ἀλύσ-σιν της
 (γροφὴ=δροφὴ ἢ θροφὴ, εἶδος λειχῆνος· ἀσθένεια τῆς κεφα-
 λῆς ἢ τοῦ σώματος ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας εἶναι ἡ τριχό-
 πτωσις).

γενούδι τό, ἀμάρτ. γινούδ' Λήμν.
 Ἐκ τοῦ οὐσ. γένι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦδι.
 Τὸ μικρὸν γένειον: Αἰνιγμ. Δώδικα καλονγροῦδια | τραυ-
 εῖντ' ἀπ' τὰ γινούδια (αἱ κεραῖαι τοῦ ἀνεμομύλου)

γενόχτενον τό, Πόντ.
 Ἐκ τῶν οὐσ. γένι καὶ χτένι.
 Τὸ κτένιον τοῦ γενείου: Παροιμ. φρ. Τὸ γενόχτενον αἰτ'
 ἐράδευεν, ἅμα εἶχεν κιφάλ' 'κ' εἶχεν, 'κὶ ξέρω (ἐζήτει τὸ
 γενόχτενόν του, ἀλλὰ ἂν εἶχε ἢ ἂν δὲν εἶχε κεφάλι, δὲν γνω-
 ρίζω· ἐπὶ ἀνοήτων, μὴ δυναμένων νά συλλογισθοῦν ὀρθῶς).

γεντέκα ἡ, Εὐβ. (Ἄκρ. Ψαχν.)
 Ἐκ τοῦ οὐσ. γεντέκι ὡς μεγεθ.
 1) Μεγάλῃ καὶ πλατεῖα μάχαιρα Ἄκρ.: Τί τ' σέρῳς
 αὐτεῖν' τ' γεντέκα μαζί σ' οὐλοένα; Ἄκρ. Ψαχν. Συνών.
 γεντέκι Β 13. 2) Γυνὴ ἀπληστος εἰς τὴν ἐργασίαν Ψαχν.:
 Αὐτὴ ἡ Μαριῶ γεντέκα πού 'ναι 'ς τὴ δουλειά!

γεντέκι τό, πολλαχ. γεδέκι ἐνιαχ. γενδέκι Ἡράκλ.
 Πελοπν. (Βούρβουρ.) γεδέτσι Μέγαρ. Πελοπν. (Κάμπος
 Λακων.) γεντέξ' Εὐβ. (Ψαχν.) Ἡπ. (Ἑλληνικ. Χουλιαρ.)
 γεδέξ' Θράκ. (Μέτρ.) Ψαρ. γιντέξ' Εὐβ. (Ἄκρ. Στρό-
 πον.) Ἡπ. (Πλατανούσ.) Θεσσ. γιδέξ' Θράκ. (Αἶν.
 Μάδυτ.) Σάμ. γινδέξ' Ἡπ. (Ζαγόρ. Ἰωάνν.) Προπ. (Μη-
 χαν.) γιτέκιν Λυκ. (Λιβύσσ.) γετέκ-κιν Κύπρ. γεδέκι
 Ε.Δημητριάδ., Παγκόσμ. Πανήγ., Παρνασσ. 8 (1884), 851
 — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. Βλαστ. 334. γιντίτσι Λεξ.
 Δημητρ. γιντίτσ' Στερελλ. (Ξηρόμ. Τριχων.) γιოდέκι Ἀθως
 γιουντέκι Σκίαθ. — Ἀ.Παπαδιαμ., Μάγισσ., 106 Πεντάρφ.,

118 γιαντέτσι Εὐβ. (Κουρ.) ἑδέκι Ἀθως Νάξ. (Ἀπύρανθ.)
 Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yedek* = σχοινίον δι' οὗ σύρει τις ζῶον.
 Ἡ λ. καὶ Βυζαντ. Πβ.Διήγ. Διγεν. στ. 530 (ἐκδ. S.Lambros)
 «μὲ δόξα πολλ' ἐπήγαινε, ἔσυρνε καὶ γεντέκια». Ὑπὸ τὸν
 τύπ. *γεντέκια* ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ.

Α) Κυριολ. 1) Σχοινίον διὰ τοῦ ὁποίου σύρεται ζῶον ἢ
 λέμβος Θεσσ. Θράκ. (Μάδυτ. Μέτρ.) Προπ. (Μηχαν.)
 Ψαρ. — Ν.Κοτσοβίλ., Ἐξαρτ. πλοίων, 128, 142 Ἀ.Παπα-
 διαμ., Μάγισσ., 106 Γ.Μαυρογιάνν. ἐν Ἀνθολογ. Ἡ. Ἀπο-
 στολίδ., 237: «Ἡ το γαλήνη κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας. Ἀλλὰ
 τὸ σκάφος δὲν ἐπροχώρει, ὅθεν ἔδεσε γιουντέκι μὲ τὴν φε-
 λούκαν κ' ἐρρυμουλκοῦσαν τὸ πλοῖον κωπηλατοῦντες, ὁ κα-
 πετὰν Ἡλίας καὶ ὁ ναύτης του» Ἀ.Παπαδιαμ., ἐνθ' ἄν. || Φρ.
 Τραυῶ γιντέξ' (σύρω τι διὰ σχοινίου, ρυμουλκῶ) Μηχαν.
 Τραυῶ γεδέξ' (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ψαρ. — Τραυῶ
 γεντέκι Ν.Κοτσοβίλ., ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Βλαστ. 307 || Ποίημ.

Καταραμένος νά 'σαι, μαῦρε ποταμέ,
 πού μ' ἔκαναν κομμάτια τὰ κουνούτια σου
 καὶ σέρνοντας γεντέκι ἐκαμπούριασα
 Γ.Μαυρογιάνν., ἐνθ' ἄν. β) Ἡ ρυμούλκησις Προπ. (Μη-
 χαν.) γ) Τὸ ρυμουλκὸν Θήρ. δ) Τὸ σχοινίον διὰ τοῦ ὁποίου
 συνδέεται ἡ «φτερωτὴ» τοῦ ἀνεμομύλου μὲ τὸν ἰστόν πρὸς
 ἀποφυγὴν συντριβῆς της ὑπὸ τοῦ ἀνέμου Θράκ. (Αἶν.)
 2) Ἴππος ἢ ἄλλο ὑποζύγιον προσδεδεμένον ὅπισθεν ἢ παρα-
 πλεύρως τοῦ ἵππευομένου διὰ νά χρησιμεύσῃ ὡς βοηθητικὸν
 ἢ ἀναπληρωματικὸν εἰς περίπτωσιν ἀνάγκης Θράκ. (Ση-
 λυβρ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Προπ. (Μηχαν.) Στερελλ. (Ξηρόμ.)
 — Μακρυγ., Ἀπομν. 2, 125 Ἐ.Δημητριάδ., ἐνθ' ἄν. —
 Λεξ. Περίδ. Αἶν. Βυζ. Βλαστ. 334: *Εἶχε ἄλογα ἄδεια καὶ*
τὰ τραῦαγε γεντέκια (ἔσυρεν αὐτὰ διὰ τοῦ χαλινοῦ ἄνευ
 ἀναβάτου) Μακρυγ., ἐνθ' ἄν. || Ποίημ.

Τέλος ἔπειτα μοῦ φέρουσι δυὸ ἄτια,
 'ς τὸ ἓνα καβαλλίκευσα, τ' ἄλλο τραυῶ γεδέκι
 καὶ μὲ ἀλλάγι μὲ ὑπᾶν 'ς τὸ σπῖτι μου μπουρέκι
 (μπουρέκι=πλακοῦς, εἶδος γλυκύσματος· μὲ πηγαίνουν ὡς
 δῶρον εἰς τὸ σπῖτι μου) Ἐ.Δημητριάδ., ἐνθ' ἄν. Ἡ λ. καὶ
 ἡ σημ. καὶ παρὰ Δουκ. «ὥρισεν ὁ βασιλεὺς, ὅταν ἐβγαίνῃ
 ἔξω, νά ἐτοιμάζουσαν καλὰ ἄλογα καὶ νά τὰ σέρνουν ἐμπροσθεν
 τοῦ βασιλέως, ἐὰν τύχῃ ἀνάγκη, νά καβαλλικεύῃ ἄλλο ἄλο-
 γον, καὶ ἀφοντότε ἐπιάσθῃ συνήθειαν καὶ σέρνουν οἱ ἀφέντες
 τὰ γεντέκια». β) Ἴππος ἢ ἡμίονος ἐξευγμένος ὡς βοηθη-
 τικὸς εἰς τὸ ἀλώνι ἢ ἔξω τοῦ ρυμοῦ διτρόχου ἢ τετρατρόχου
 ἀμάξης Εὐβ. (Ψαχν.) Πελοπν. (Βλαχοκερ.): *Βάλε ἓνα μου-*
λάρι ἀκόμα 'ς τ' ἀλώνι, ἐνωσέ το μὲ τὸ δικό σου, γιὰ νά 'χη
γεντέκι καὶ νά τελειώσῃ τ' ἀλώνισμα γληγορότερα Βλαχο-
 κερ. *Εἶχα καὶ γεντέξ', γιὰτ' ἀλλοιῶς δέ μ' ἔβγαζ'* 'ς τὴν
 ἀνηφόρα Ψαχν. γ) Ἴππος κινῶν τὸν μύλον ἐλαιοτριβείου
 Κρήτ. δ) Ὁ βοηθὸς ἄλλου εἰς τὴν ἐργασίαν Εὐβ. (Ψαχν.)
 Πελοπν. (Ἀναβρ. Βερεστ. Βλαχοκερ.) Σάμ.: *Μωρ', ἂν δὲν*
εἶχα τὸν Κωστήν γεντέξ', πού νά τὰ 'βγαζα πέρα! Ψαχν.
 Ἄν θέλῃς, θ' ἀφήκω τὸ γιό μου γιὰ γεντέκι Βερεστ. *Νά*
ρθῇ ἓνας γιὰ γεδέκι γεδέκι μ' ἔχεις; Ἀναβρ. *Ἐχω καλὸ*
γεντέκι (ἐπὶ συζύγου) Βλαχοκερ. ε) Ὁ ἐν τῷ ἐλαιοτριβείῳ
 πρόσθετος ἐργάτης, ὁ δίδων εἰς τὸν καραβοκύρην τὴν ζύμην
 τῶν ἐλαίων πρὸς τοποθέτησιν ἐντὸς τῶν σάκκων διὰ τὴν
 ἐκθλίψιν τοῦ ἐλαίου Πελοπν. (Μεσσ.)

Β) Μεταφ. 1) Πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει ὡς βοηθητικὸν ἢ ὑπο-
 κατάστατον τοῦ κυρίως χρησιμοποιουμένου ἢ ἀπαραιτήτου
 πράγματος ἢ καὶ ἀνθρώπου Εὐβ. (Κουρ.) Κρήτ.: *Πᾶρε*
ἓνα κοφίνι νά τό 'χῃς γιὰ γιαντέτσι Κουρ. *Ἐχον δυὸ*
στάμνες, μὲ τὴμ μία κουβαλοῦ νερό τσαὶ τὴν ἄλλη τὴν
ἔχον γιὰ γιαντέτσι αὐτόθ. *Τὸν ἄντρα της τὸν ἔχει γιὰ*

γινιτέτσι (ἐπὶ ἐγγάμου γυναικός, ἥτις ἔχει ἐραστήν) αὐτόθ.

β) Ἀπόθεμα πράγματος πρὸς χρῆσιν ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης Ἰων. (Βουρλ.) Μέγαρ.: Θὰ πάρω ἓνα ζευγάρι κορδόνια νὰ τὰ ἔχω γεντέκι Μέγαρ. 2) Ἀσκὸς βοηθητικὸς πρὸς μεταφορὰν ὕδατος, ἐλαίου, γλεύκους καὶ ἐν γένει ὑγρῶν Λυκ. (Λιβύσσ.) Μέγαρ. Πελοπν. (Ἀναβρ. Κάμπος Λακων.) — Ν. Κοτσοβίλ., Ἐξαρτ. πλοίων, 128 — Λεξ. Βυζ.: Γέμισε τὸ ἀσκι καὶ πῆρε καὶ τὸ γεντέκι Ἀναβρ. 3) Δέρμα ἀκατέργαστον διατηρούμενον ἐν ἐφεδρείᾳ πρὸς κατασκευὴν ἢ ἀνταλλαγὴν φθαρέντων ἀντικειμένων ἐκ δερμάτος ἀγν. τόπ. 4) Δοχεῖον εἰς τὸ ὁποῖον οἱ καφεπῶλαι διατηροῦν θερμὸν ὕδωρ διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν καφέδων Ἀθῆν. Μέγαρ. Πειρ. — Λεξ. Πρω.: Γέμισε γρήγορα τὸ γεντέκι καὶ βάλ' το 'ς τὴ φωτιά Ἀθῆν. Πειρ. Ἐτρώπησε τὸ γεντέκι κι ἀπ' τὸ νερὸ μου 'σβησε ἡ φωτιά αὐτόθ. 5) Συμπληρωματικὸν στρώμα ἄνευ κροσσῶν Πελοπν. (Βούρβουρ.) 6) Ἡ κεντρικὴ δοκὸς τῆς στέγης Ἡπ. (Καστάν.): Φρ. Ποδαρικό προκομμένο καὶ γεντέκι τοῦ σπιτιοῦ ὁ ἐρχομός σου (εὐχὴ τῆς πενθερᾶς πρὸς τὴν νύμφην). 7) Τὸ παραθρόνιον τοῦ ἀρχιερέως ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Θράκ. (Μυριόφ.) 8) Χονδρὴ χρωματιστὴ λαμπὰς τοῦ μανουαλίου, μὴ ἀναπτομένη, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἐτέρα μικρότερα, ἥτις ἀνάπτεται Ἀθ. Συνών. λαμπάδι. β) Ἡ βάσις τῆς χαμηλῆς λαμπάδος τοῦ μεγάλου μανουαλίου Σάμ. Οὐ 'πίτρουπους ἀνάβ' τὰ γιδέκια τ'ς μαναλιούγης. 9) Ὁ ἐπὶ τοῦ μανουαλίου ξύλινος ἐπιμήκης κηροστάτης, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται ἡ ἀναπτομένη λαμπὰς Ἀθ. 10) Τὰ πρὸ τῶν εἰκόνων τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Θεοτόκου τοποθετούμενα μανουάλια Ἡράκλ. Θράκ. (Μυριόφ.) Σύρ. 11) Μικρὸς βοηθητικὸς λωστός χρησιμοποιούμενος ὑπὸ τῶν λατόμων Εὐβ. (Ἀκρ. Ψαχν.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Τὸ 'εδέκι 'ναι ἓνας μικρὸς λωστός Ἀπύρανθ. β) Ράβδος μικρά, καὶ κᾶπως παχεῖα Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Μὴ βάρω τὸ 'εδέκι ἐκεῖνο νὰ κάμω τὰ κόκκαλά σου νὰ χαρχαλοῦνε μέσ' 'ς τὴ βέτσα σου. γ) Ὁ ραβδισμὸς Ἡπ. (Ξηροβούν. Πλατανοῦς.) Πελοπν. (Παιδεμ.): Τὸν ἔπιασε καὶ τοῦ 'δωσ' ἓνα γεδέκι πού τὸν ἔκανε γιὰ τὸ κρεββάτι Παιδεμ. 12) Τάφρος διὰ τῆς ὁποίας διοχετεύεται τὸ ὕδωρ πρὸς ἀλατοποίησιν Ἰων. (Φωκ.) 13) Μάχαιρα καὶ κυρίως ἡ λεπίς αὐτῆς Εὐβ. (Ἀκρ. Στρόπον. Ψαχν.): Τραν' ξι τοῦ μαχαίρ' κι βάρει μὲ τὸν γιντέξ' ἀνάποδα, ὅχ' 'πού τ'ν κουφτιοῦ Στρόπον. 14) Μικρὸν οἰκόσιον ζῶον, τυγχάνον ἰδιαιτέρας περιποιήσεως Πελοπν. (Μεγαλόπ.) 15) Χοιρίδιον σιτευτόν, προοριζόμενον νὰ σφαγῇ κατὰ τὰς Ἀπόκρεω (ἐκτὸς τοῦ κατὰ τὰ Χριστούγεννα σφαγέντος διὰ νὰ παστωθῇ) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μεσσ.) 16) Ὁ εἰς βάρος ἄλλου τρεφόμενος, ὁ παράσιτος Πελοπν. (Μεσσ.): Γεδέκι σ' ἔχω κάθε μέρα 'δῶ μέσα. 17) Ἀμόρφωτος, ἀπαίδευτος ἄνθρωπος Πελοπν. (Καλάβρ.): Αὐτὸς εἶναι γεντέκι. 18) Παχὺς ἄνθρωπος Πελοπν. (Βούρβουρ.) 19) Ρωμαλέος ἄνθρωπος Ἡπ. (Ἑλληνικ. Ζαγόρ. Κουκούλ. Κωστάν. Χουλιάρ.) Αὐτὸς εἶμι γιντέξ', γιέ μ' Ζαγόρ. Ἰσὺ 'σι γιντέξ', κι λὲς δὲν μπορεῖς νὰ πᾶς 'ς τοῦ λόγγου; Κουκούλ.

γεντιανή ἡ, Μακεδ. (Καταφύγ.) — Μητροφάν., Ἰατροσόφ., 105, 108 — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Ἐλευθερουδ.

Τὸ ἀρχ. οὐς. **γεντιανή**. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Τὸ φυτὸν γεντιανή ἢ κιτρίνη (*gentiana lutea*), τῆς οἰκογ. τῶν γεντιανιδῶν (*gentianaceae*), οὕτινος ἡ ρίζα ἔχει φαρμακευτικὰς ιδιότητας.

γεντίκι τό, Λεξ. Γαζ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. γεδίκι Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μ. Ἐγκυκλ. γετίκιν Λυκ. (Λιβύσσ.) κετίκιν Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *gedik*.

1) Προνομιοῦχον ἐμπράγματον δικαίωμα, ὅπερ ἔχει τις ἐπὶ ἀλλοτρίου ἀκινήτου πρὸς ἐξάσκησιν ἐπαγγέλματος ἐναντι καταβολῆς παγίου ἐτησίου χρηματικοῦ ποσοῦ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ καὶ δικαίωμα ἐπιφανείας ἢ ἐμφυτεύσεως Λυκ. (Λιβύσσ.) — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Ἐλευθερουδ. Μ. Ἐγκυκλ. 2) Εἰδικὸς φόρος ἐπὶ τῶν βακουφικῶν κτημάτων Λεξ. Γαζ. Μ. Ἐγκυκλ.

γέρα τά, Ἡπ. Κάρπ. Κρήτ. Λέσβ. (Ἀγιάσ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπν. (Δημητσάν.) Σίφν. Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Π. Βλαστ., Ἀργώ, 128 Κ. Παλαμ., Δειλοὶ καὶ σκληρ. στίχ.², 128 Μ. Τσιριμῶκ., Ἐκ βαθ., 25 γέρη Ἰων. (Κρήν.) Φοῦρν. γήρη Ρόδ. ἔρα Κάρπ. ἔρη Σύμ. γέρατα Ζάκ. Κύθηρ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πελοπν. (Ἀνδρουσ. Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Γορτυν. Μαζαίικ. Μάν. Μανιάκ. Μεσσ. Ὀλυμπ. Σκορτσ. Σουδεν. Τρίκκ. Κορινθ.)

Τὸ Βυζαντ. οὐς. **γέρα**. Πβ. Διγεν. Ἀκρίτ., στ. 1511 (ἔκδ. Trapp, σ. 302) «ὥς καὶ ἀπὸ τὰ γέρα σου ὁ κόλος σου ἐτζιγγριάσε». Τοῦτο κατὰ μεταπλασμόν ἐκ τοῦ ἀρχ. γήρας τό. Βλ. Γ. Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22 (1910), 230-231. Ὁ τύπ. γέρη τά, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἄλλα οὐδέτ., οἷον τὰ στήθη, τὰ χεῖλη κλπ. Ὁ τύπ. γήρη τά, διετήρησε τὸ ἡ τονούμενον τοῦ ἀρχ. γήρας. Ὁ τύπ. γέρατα τά, ἀναλογικῶς πρὸς ἄλλα οὐδ. πληθ., ὡς γεράματα, γεροντάματα, στόματα κλπ.

Τὸ γήρας, ἡ γεροντικὴ ἡλικία ἐνθ' ἀν.: Τὰ γέρα μᾶς ἐπιδάσανε Κρήτ. Ἀπὸν τὰ γέρα εἶναι ἄρρωστος καὶ κείτεται 'ς τὸ κρεββάτι αὐτόθ. Νὰ πάουμουν νὰ δουλέψουμουν, νὰ βγάλουμουν τοῦ φουμίν μας, νὰ ξικουραστῇς κ' ἰσὺ ἀπὸν τοῦ βάρους 'ς τὰ γέρα σου Λυκ. (Λιβύσσ.) Δὲν ἐκράτησεν πράματα νὰ τὰ 'χη 'ς τὰ γέρη του Ἰων. (Κρήν.) Ἐδαιμονίστηκε τώρα 'ς τὰ γέρατα καὶ θέει νὰ παρνευτῇ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Τά'χα γιὰ τὰ γέρατά μου Πελοπν. (Βούρβουρ.) Ἀσκημα γήρη εἶχε Ρόδ. Τὸ κορίτσι θὰ σὲ ξεπερετήση γιὰ τὰ γέρη Φοῦρν. Ἡρθαν τὰ γέρατα πιά Πελοπν. (Μαζαίικ.) Ὡς τὰ γέρα δουν πιράσασιν του χαρισάμινα Λέσβ. (Ἀγιάσ.) Ἡρθαν τὰ γέρατά μ' Μακεδ. (Χαλκιδ.) Ἀμα τρανήξ' ἡ προνατῖνα κατὰ τὰ γέρ' Στερελλ. (Αἰτωλ.) || Φρ. Καλὰ γέρα νὰ 'χωμε (εὐχὴ) Κρήτ. Καλὰ γέρατα (εὐχὴ) Πελοπν. (Κίτ. Κορινθ. Μάν.) Καλὰ ἔρα (εὐχὴ) Κάρπ. Σ' τὰ ἔρη μ' (κατὰ τὰ γεράματά μου) Σύμ. || Παροιμ. Κακὴ ζωὴ, πρῶμιμα γέρα (ἐπὶ τῶν προώρως γηρασκόντων ἕνεκα δυστυχῶν ἢ ἀτάκτου βίου) Κρήτ. Πελοπν. (Δημητσ.) Σίφν. Οἱ θλίρες κόβγουν γόνατα κ' οἱ ἔγνωρες φέρουν γέρα (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Κάρπ. Καλὰ νιάτα, κακὰ γέρατα (ἐπὶ τῶν δυστυχούντων κατὰ τὸ γήρας ἐξ αἰτίας ἀμερίμνου ἢ σπατάλου βίου κατὰ τὴν νεότητά των) Πελοπν. (Ἀνδρουσ. Μεσσ.) Γάμος 'ς τὰ γέρατα ἢ σταυρὸς ἢ κέρατα (διὰ τὰ ἐπακόλουθα τοῦ γάμου κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν) Ζάκ. || Ἄσμ.

Δὲ μὲ γεράσαν γέρατα, δὲ μὲ γεράσαν χρόνοι,
μὲ γέραςεν ἓνας καημός, ἓνα τρανὸ μαράζι

Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Νά 'σαν τὰ νιάτα τρεῖς φορές, τὰ γέρατα κάμμια,
νὰ ξανανομώσω τρεῖς φορές, νὰ γίνω παλληκάρι

Πελοπν. (Μαντιν.)

Νά 'μαν κι γὼ πρματιφτής νὰ πᾶ νὰ πρματέψον,
νὰ πουλοῦσα γέρατα, ν' ἀγόραζα τὰ νιάτα

Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Σ' τὰ γέρατα καὶ 'ς τὰ στερνά | καὶ μέσ' 'ς τὸ τέρμα τῇ ζωῆς
(ἐκ μοιρολ.) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) — Ποίημ.

